

Hirdetés

- ❖ Holnap (hétfő) estétől nagyböjt minden hétfő estéjén 19.00 órakor a Kolpingban Nagyböjti Esték címmel lelkipyakorlatos előadásokat tartanak. A szerzetesek évében az előadások a szerzetesi fogadalmakról lesznek. 9-én hétfőn: *Az engedelmességről*, Varga Pál felsővárosi káplán. 16-án hétfőn: *A tisztaságról*, Czapkó Mihály felsővárosi káplán. 23-án hétfőn: *A szegénységről*, Kárpáti Kázmér Ofm. alsóvárosi plébános. 30-án hétfőn: *A nagyhét szimbólumairól*, Juhász Ferenc felsővárosi plébános.
- ❖ Jövő héten pénteken március 13-án, az Erzsébet templomban fatimai engesztelő imaóra lesz. Utána szentmise. A hívek keresztútját ott végezzük el. A Nagytemplomban aznap este nem lesz szentmise.
- ❖ Ugyan csak pénteken lesz Ferenc pápa megválasztásának (2013) évfordulója. Imádkozzunk a Szentatyáért, hogy isten tartsa meg nekünk erőben, egészségben ezen a fontos helyen.
- ❖ Jövő vasárnap lesz nyolc éve, hogy Ternyák Csaba érsek úr egri érsekké lett kinevezve. Közös imádságunkban is megemlékezünk róla.
- ❖ Jövő vasárnap március 15-én Nemzetünkért mutatjuk be a szentmisét. A város társadalmi vezetői és a hívek a szentmise után koszorúzni fogunk az Orczy Kastély udvarán.
- ❖ Kárpátaljai magyarok számára jövő vasárnap perselygyűjtés lesz. Aki így szeretne eljuttatni hozzájuk adományt, az megteheti. Köszönjük!
- ❖ Nagyböjt péntekjein a hívek magukban, vasárnaponként pedig lelkipásztori vezetéssel keresztutat végeznek a Nagytemplomban. Két hét múlva március 22-én feketevasárnap, a 9 órai szentmise után a plébánia-udvaron elhelyezett stációk előtt végezzük el a keresztúti ájtatosságot.
- ❖ Március első felében az általános iskolákban, felmérés folyik és tájékoztató fórumokat tartanak a szülőknek a hittan és az etika választható tantárgyak fontosságáról. Azoknak a szülőknek, akik gyermekeiket megkereszteltették, vagy szeretnék megkereszteltetni, továbbá egyházi középiskolába kívánják adni, azoknak javasolt, hogy a hittant válasszák, mert ez is esélyt jelent a felvételinél. Azokat a szülőket, akik gyermekeiket egyházi iskolába kívánják járatni, és gyermekük nincs megkeresztelve tájékoztatjuk, hogy az iskolába történő sikeres felvétel estén az évközben elvégzett hitoktatás alapján készsággel megkereszteljük.

Gyöngyös Felsőváros, Mátrafüred, Karácsond és Gyöngyössolymos települések egyházközségeinek kiadványa.

Megjelenik Gyöngyösön, a Szent Bertalan Főplébánián hetente (37-311-143)

Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság, felelőskiadó: Juhász Ferenc

VIII. évfolyam

10.szám

Vasárnapi Levél

2015.
március
8.

Hittan vagy etika?

Most zajlik Erdélyben (Romániában), a nagy közoktatási reform. Ezután a szülőnek nem azt kell kérvényeznie, hogy a gyerek etikát tanuljon az iskolában, hanem azt, hogy hittant. Eddig a hittan volt alapértelmezettként beállítva. Lelkipásztor ismerőseim nehezen fogadják a döntést, az egyházmegyék válságtanácskozásokat tartanak, a pravoszláv egyház dühöng, a hitoktatók ugyan is, e miatt a döntés miatt könnyen utcára kerülnek. Ilyen alapon megszavaztathatnák a matematikát is – mondják, biztosan sokkal kevesebb matek tanárra lenne szükség. Nehéz hozzászólnom. Nemcsak azért, mert egy másik ország, hanem azért is, mert mindenkinek igaza van. Az államnak, hogy ne kötelezze vallásoktatásra a gyerekeket, az egyházaknak, mert ősi jogaikról mondatják le őket. Esti beszélgetésben ott az asztal mellett azzal érveltem: legalább a szülő most dönt, hiszen a gyereket elindítja egy úton. Pap barátom erősen tiltakozik: nem, nem! A szülő már döntött, amikor a gyereket megkereszteltette, azt ígérte, hogy vallásosan nevelni. Amikor ezt kijelentette az egyház hivatalos személye előtt, akkor már nyilatkozott.

Nem jutottunk a vita végére, éreztük, hogy sokkal messzebb mutat ez egy ország életében, mint amit egy asztalmelletti beszélgetésben el lehet dönteni. Annyit mondtam, hogy legfőljebb az lesz, ami nálunk: a hittanról kell dönteni. Kivéve az egyházi iskolában.

A történet itthon folytatódott, és emiatt lett izgalmas a kérdés. A minap, az egyik általános iskola igazgatója hívott, hogy el tudnánk-e menni szülői fórumra, mert most kell dönteni, hogy ki szeretne az etika helyett hittant. Elmentünk, és mondtuk mind a magunkét: a katolikus, a református és a hitgyűlis is. Ki így, ki úgy. Elvégezvén a „börzét”, kifelé jövet, egy anyuka csendesen utánam lép, és halkán megszólít: Ferenc atya! Ismerem régebbről őt is, gyermekeit is. Azzal lépett hozzám: bémálkozhat-e majd a gyermeke, ha most hatodikban hittan helyett átmegegy etikára. Tetszik tudni, most van abban a korban, amikor megy a haverok után. Eddig hittanra járt, de most etikára akar menni. Elakadt a szavam, mit is mondjak ennek az anyukának, aki most is azért van itt, hogy a harmadik gyerekét írassa be a hittanra, miközben az első most hagyja el önként. Mondtam végül is, hogy persze.

Plébános

Lelkiség:

Examen

Szókratész ismert mondása szerint: „megvizsgálatlan életet nem érdemes élni”. Nekünk, keresztényeknek, ez a vizsgálat Isten jelenlétének és hívásának a felfedezését jelenti. Az apostol szavaival: „Vizsgáljátok meg magatokat, hogy a hitben éltek-e. Tegyétek csak próbára magatokat. Felismeritek-e, hogy bennetek él Jézus Krisztus?” (2Kor 13,5). Ennek a vizsgálatnak egy konkrét ima formája a Szt. Ignác-i examen. Az exament lelkiismeret-vizsgálatnak is lehet fordítani, de fontos, hogy sokkal többről és mélyebb imáról van szó, mint az aznap elkövetett bűneink listája. Az examen nem „a múlton való rágódás, nem turkálás bűneink között, nem az önvád gyakorlása, hanem a valóságunk, Istennel való kapcsolatunk hálás tudatosítása.” „Az examen a lelkiéletnek egyfajta összegzése: figyelmességben, hálaadásban, megkülönböztetésben, kiengesztelődésben és bizalomban megélt istenkapcsolat.”

Az examen imádság kb. 15 perc és öt mozzanattól szokott állni. Az első a hálaadás konkrét dolgokért, eseményekért az elmúlt időszakban. Utána kérjük Istent, hogy adja meg a világosságot, hogy úgy lássuk magunkat, ahogy Ő akarja. Ezután áttekintjük az elmúlt időszak eseményeit, különösen figyelve, hogy mit éreztünk, hogyan reagáltunk. Isten jelenlétének, hívásának a tudatosítása segít, hogy felkészüljünk a következő napra. Bocsánatot kérünk, változtatunk, elhatározunk. Végül Isten kegyelmét kérjük, hogy örömmel és Lelkesen növekedjünk az Istennel való közelségünkben a következő időszakban. Részletesebb leírás a www.jezsuita.hu honlapon: [Lelkiség / Examen](#) menü alatt található, ahonnan az idézeteket is vettem.

Varga Pál, káplán

A püspöki konferencia ülésén hangzott el

- ❖ Ebben a tanévben 102 ezer diák választotta a katolikus hit- és erkölcstan oktatást az állami iskolákban, 2600 helyen, 11000 csoportban tanulnak ezek a diákok. A felmenő rendszer miatt két év múlva megduplázódik a létszám.
- ❖ A lelkipásztorok gyakran találkoznak olyan felnőttekkel, akiknek egyházjogilag nem tisztázott a házasságuk vagy élettársi kapcsolatuk, de komolyan szeretnék gyakorolni hitüket, helyzetük tisztázására a helyi viszonyok figyelembevételével megoldást segítő személy megnevezését javasolja a Püspöki Konferencia.

Teológia:

KATOLIKUS Egyház (1)

Amikor az Egyház katolikus mivoltának megfogalmazására törekszünk, első sorban az Egyház által vallott és tanított hitigazságokra gondolunk először. A Szent Péter apostolnak adott ígéretre, az apostolok közösségére, a templomaink sajátos motívumaira, berendezési tárgyaira. De idetartozhat a templomtornyaink égbeszökellő csúcsain található egyszerű latin kereszt, a szentmise és az egyéb liturgikus ünnepléseink ránk jellemző pontjai is.

De ennél még mélyebbre kell mennünk. A 'katolikus' szó az egyetemességre utal, az egész világon jelenlévő krisztushívők közösségét jelenti. Az Egyház katolikuságáról a legmélyebb és legmaradandóbb benyomást a több éves római tanulmányaimon keresztül kaptam. Az örök városba érkező papnövendékek, papok és szerzetesek sokasága, a gondolkodásmód, az öltözetek és a liturgia sokszínűsége mutatta. S ilyenkor az ember érzi, hogy bár „kívülről” sokszor túlzott szigorral vádolnak minket, ám ne felejtjük, hogy éppen a Katolikus Egyház alkotja a világ legsokoldalúbb és mégis legegységesebb közösségét! A hierarchikus felépítés ellenére a keresztség által kapott általános papság hivatása, mindenkit egyenlő méltóságúvá tesz: pápát és egyszerű hívőt, szerzetest és családot, időset és fiatal egyaránt.

Róma így nemcsak a bábeli zürzavar városa. Bár az olasz a közös nyelv, de a keresztényeknek valójában a hit lett a közös megértés nyelve. Emberileg lehetetlen ilyen sokféle kultúrát és közösséget egyben tartani. Gazdasági különbségek, népek közötti ellenszenvék és ellentétek szítása. Mindezeket a keresztények is megélték, megélik, ezt a lehetőséget sajnos nem tudjuk lehetetlenné tenni. De ha őszintén és mély hitbeli meggyőződéssel követjük Jézust, akkor az Egyház katolikus mivolta éppen megerősítő hatású lesz.

Mi európaiak sokszor arról panaszkodtunk, hogy egyre kevesebben járnak templomba, egyre inkább feledésbe merül az évszázadokon keresztül a társadalomba beleivódott vallásosság. Megerősítő volt viszont számunkra, hogy a világ más földrészein éppen a megújulás, az Egyház fiatal lendülete egyre többeket vonz a Jézus Krisztus melletti elköteleződéshez. Az Egyház katolikusága tehát nem csak arra vonatkozik, hogy mindenhol jelen van, hogy a sokszínűség hiteles képviselője, hanem hogy az Egyház valóban él! Fontos, hogy érezzük ezt. A híradásokon keresztül értesülünk Egyházunk más világrészekén élő hívei életéről is. Nagy ajándék, hogy egy ilyen közösség részesei lehetünk. Imáinkkal is erősítsük az egybetartozás kötelékét!

Czapkó Mihály, káplán